

Policy för säkerhetsrutiner under valrörelsen

Inledning

Denna policy har tagits fram för att ge vägledning för lokala partistrukturer under valrörelsen i viktiga säkerhetsfrågor. Den är inte heltäckande och ersätter inte behovet av ett lokalt säkerhetsarbete. Den är inte heller ett utdelningsmaterial till den som är utsatt för t ex hot och hat. Det är framför allt de säkerhetsansvariga i distrikten som är mottagare. Policyn är inte hemlig, men bör inte heller spridas brett i organisationen av två skäl: dels vill vi inte att den ska hamna i orätta händer, dels vill vi inte att partiet i sin helhet ska tänka för mycket på säkerhetsfrågor – vårt primära jobb är att värva väljare!

Säkerhetsansvariga

Säkerhetsansvarig på centrala partikansliet är organisationschefen. Säkerhetsansvariga i distrikten är (om inte annat beslutas av DS) ombudsman eller annan anställd av distriktet. Distrikt med mer än en anställd utser en av dem till säkerhetsansvarig.

För att vara säkerhetsansvarig krävs ingen särskild kompetens utöver gott omdöme och god insyn i den dagliga verksamheten. Grundprincipen för vårt säkerhetsarbete är att vi i så stor utsträckning som möjligt låter relevanta myndigheter hjälpa oss med det som de har specialkompetenser för. Det kan röra sig om t ex polisen eller säkerhetspolisen. Den som är säkerhetsansvarig har som främsta uppgift att hålla kontakten med myndigheter när det behövs och se till att de rutiner för säkerhet som finns följs. Det är också av stort värde att det alltid finns en person som är ansvarig när något händer för den som söker stöd och hjälp.

Distrikten ska tillse att deras partiföreningar får relevant information om rutiner för säkerhet, inklusive namn och kontaktuppgifter till den som är säkerhetsansvarig i distriktet. Alla enskilda partiföreningar behöver inte ha en utsedd säkerhetsansvarig person för hela verksamheten. Den person som behöver stöd och hjälp med säkerhetsrelaterade frågor hänvisas i första hand till distriktets säkerhetsansvariga. Dock gäller principen om att den som tar första samtalet har ansvar för att följa upp att ärendet hanteras. Den som har problem med säkerheten ska aldrig behöva riskera att slussas runt i organisationen utan att få hjälp.

Möten och arrangemang

För utåtriktade aktiviteter gäller att de flesta av dessa omfattas av demonstrations- och mötesfriheten och att man alltid bör söka tillstånd hos polisen. Hur det går till framgår av polisens hemsida (se även länkar sist i dokumentet). Det är också bra att prata med polisen inför möten och arrangemang. De har ofta bra koll på vilka säkerhetsrutiner som är lämpliga och det ingår i deras uppdrag att ge råd och stöd i sådana frågor.

Inför mötet är det bra att tänka igenom vilka saker som kan påverka säkerheten på platsen.

Kontroversiella ämnen eller kända personer som framträder, särskilt utsatta platser eller lokaler, osv är saker som kan göra att vi behöver fler funktionärer eller striktare rutiner. Gör en bedömning av vilka resurser som krävs för säkerheten på platsen, gärna i samråd med polisen, och se till att det finns folk som kan hjälpa till om det behövs. Ett stort möte med partiledaren kräver helt andra resurser än ett litet torgmöte. Anpassa efter behoven.

Placera scenen/podiet/talarplatsen med ryggen fri, gärna mot en fond eller annan bakgrund. Undvik att placera talare med folk runt om på alla håll. Om nödvändigt markerar ni säkerhetsavstånd med rep blommor eller utsmyckningar. Förbered utrymningsvägar och planera för säker plats för eventuellt fordon. Allt detta är naturligtvis inte nödvändigt vid ett litet möte, använd sunt förnuft. Se till att kunna prata med varandra under arrangemanget. Alla funktionärer ska ha kontaktuppgifter till ansvarig person och veta vem de ska vända sig till om något händer. Upprätta listor och ge till alla som behöver.

Lokaler

Under valrörelsen kan även våra partilokaler, möteslokaler och valstugor utsättas för exempelvis skadegörelse. Lokaler kan vara väldigt olika och det är svårt att säga något generellt om vilka åtgärder som behövs. Det är en bedömning som måste göras lokalt. Det är bra att gå igenom sina lokaler med tanke på brandsäkerhet, inbrottsskydd, utrymningsvägar osv. Det kan man gärna göra i samarbete med hyresvärd eller försäkringsbolag, som också har intresse av att inget händer och ofta vet mer om vad som är bra att tänka på.

Om det finns anledning att misstänka brott, t ex skadegörelse, är det viktigt att detta polisanmäls. Om ni tror att det har med valet eller övriga politiska aktiviteter att göra ska detta anges när anmälan görs. Detta är viktigt för att anmälan ska hamna på rätt ställe hos polismyndigheten och att rätt åtgärder vidtas för att kunna skydda er bättre.

IT-säkerhet

Våra it-system måste vara säkra. Det är dock inte så att det finns en enda nivå för säkerhet som är lämplig eller rimlig för all information. Först gör ni en bedömning av hur "skyddsvärd" viss information är och hur stor risken är för att någon utomstående vill ha tag på den. Därefter bestämmer ni hur den ska skyddas på bästa sätt.

För distrikt och partiföreningar gäller nästan alltid att det är personuppgifter som är mest skyddsvärda. Det kan orsaka stor skada om uppgifter ur t ex medlemsregistret kommer i orätta händer. Generellt gäller att sådana uppgifter endast tillfälligt ska finnas utanför själv registret och då alltid väl skyddade från obehöriga.

Ett enkelt sätt att skydda sin information är att alltid använda tvåfaktorsautentisering vid inloggning. Använd inte datorer och nätverk som delas av många för att hantera känslig information. Stoppa inte in okända usb-stickor i din dator.

Personsäkerhet

Hot mot den personliga säkerheten kan förekomma såväl mot förtroendevalda som tjänstemän och andra som är aktiva i valrörelsen. Det är mycket allvarligt och det som orsakar obehag bör polisanmälas även om det inte är uttalade hot. Ovälkomna kontakter – som det brukar kallas – kommer för vår del oftast från någon av följande grupper:

1. Politiska extremister. För vårt parti är det oftast personer långt ute på högerkanten, t ex nazister som står för hoten.
2. Enskilda aktörer. Det kan röra sig om rättshaverister, personer drabbade av psykisk ohälsa, eller personer som hyser en stark personlig avsky för folk till vänster. Dessa personer agerar oftast ensamma och är svåra att identifiera på förhand.

Det förekommer naturligtvis att hot kommer även från andra miljöer, t ex militanta islamister, men det är mycket ovanligare. Det är först och främst de två nämnda grupperna vi behöver vara vaksamma på.

Hot mot enskilda företrädare följer ofta en stegrande trappa där de flesta som hotar stannar på steg ett eller två och inte går vidare:

1. Hotfulla kontakter via e-post eller i sociala medier.
2. Hotfulla sms direkt till privat eller tjänstetelefon.
3. Hotfulla telefonsamtal.
4. Fysiska brev med hotfullt innehåll.
5. Hotfull direktkontakt i hemmet eller på allmän plats.
6. Fysiskt våld eller angrepp på egendom.

Det är viktigt att komma ihåg att de allra flesta hot aldrig kommer att resultera i våld eller ens personlig kontakt. För att göra en bedömning av hur stor risk en aktör utgör krävs särskild kompetens och aktuell kunskap om den enskilda aktören. Oftast besitter inte vi detta själva och förlitar oss på att polisen och andra myndigheter gör sitt jobb. Det är viktigt att inte försöka gissa hur farligt ett hot är. I stället bör vi i den mån det är möjligt överlåta riskbedömningen åt myndigheterna.

Den som utsätts för ovälkomna kontakter oavsett hur allvarliga de är kommer att känna stress och obehag och i sämsta fall anpassa sitt agerande för att inte provocera någon. Det ska vi göra allt vi kan för att förhindra. Våra företrädare ska inte skrämmas till tystnad.

Det är viktigt att man kan få stöd av partiet i en sådan situation. Även om vi inte kan göra professionella riskbedömningar finns det mycket annat vi kan hjälpa till med, t ex vara ett känslomässigt stöd, hjälpa till att polisanmäla, följa med som sällskap hem eller till möten, osv. Det är dock viktigt att vara tydlig med vad vi kan hjälpa till med och vad vi inte kan hjälpa till med så att ingen invaggas i falsk trygghet eller känner sig lurad.

Vid polisanmälan av hot ska man alltid ange om man har ett politiskt uppdrag eller om man av annan anledning tror att händelsen är relaterad till valet.

Den som befinner sig i en särskilt utsatt situation kan också läsa handboken Personlig säkerhet som finns på Säpos hemsida (länk nedan)

Hot och hat

De flesta hot och ovälkomna kontakter sker idag på sociala medier som t ex Facebook, Twitter och Instagram. Det är endast i undantagsfall som hotbilden eskalerar bortom nätet, men det kan vara nog så obehagligt för den som utsätts ändå.

Det är viktigt att komma ihåg att antalet hatiska inlägg som man kan få när det stormar inte representerar ett antal verkliga personer. I många fall är det ett fåtal personer som använder en mängd olika konton för att piska upp hatiska stämningar. Det inte ett uttryck för hur opinionen faktiskt ser ut.

Det finns ett antal saker man kan göra för att minska mängden hat och hot i sitt eget flöde. Det viktigaste rådet är att aldrig kommentera hot eller obehagliga inlägg, vare sig direkt i sociala medier eller i intervjuer med andra media. Ge ingen luft till de som betar sig illa!

Andra saker man kan göra är att blockera och anmäla hotfulla användare. Om det är ordentligt obehagliga inlägg bör de polisanmälas även om det inte är uttalade hot.

Skilj på privat och offentligt. Posta t ex inte bilder på dina barn i offentliga flöden på Facebook och Instagram. Posta inte inlägg från en plats där du befinner dig för tillfället, vänta tills senare då du kommit hem eller är på annan plats. Stäng av geotaggar i alla sociala medie-appar. Använd tvåfaktorsautentisering på dina konton.

Den som hamnar mitt i en hatstorm behöver stöd och hjälp. En sak som vi kan hjälpa till med är t ex att gå in på den utsatta personens konto och blockera användare så hen slipper läsa alla kommentarer. Inlägg och kommentarer som är obehagliga bör polisanmälas, men det är personen som äger kontot som bör avgöra det. Vi ger alltid rådet att anmäla för mycket snarare än för lite, men det är den utsatta själv som måste bestämma.

Kontakter och länkar

Säkerhetsansvarig för Vänsterpartiet: Emil Persson, emil.persson@vansterpartiet.se, 0703-496 900

Övriga kontaktuppgifter för partikansliet: [Kontakta partikansliet](#) | [Vänsterpartiet \(vansterpartiet.se\)](#)

Handboken Personlig säkerhet (Säpo): [Personlig säkerhet - Säkerhetspolisen \(sakerhetspolisen.se\)](#)

Information om möten och demonstrationer (Polisen): [Demonstrationer](#) | [Polismyndigheten \(polisen.se\)](#)

Ansök om tillstånd för allmän sammankomst (Polisen): [Allmän sammankomst](#) | [Polismyndigheten \(polisen.se\)](#)

Mer information om hot och hat på nätet (Polisen): [Näthat](#) | [Polismyndigheten \(polisen.se\)](#)

Mer information om hot mot förtroendevalda (SKR): [Hot, hat, våld mot förtroendevalda](#) | [SKR](#)